

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob.: 8 609 54 703, 8 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob.: 8 609 54 722, 8 698 42 368, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Lazdijų rajono savivaldybės tarybai

2022-02-24 Nr. TR1-1(5.1E)

Kopija
Lazdijų rajono savivaldybės merui

TEIKIMAS DĖL LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2019-10-18 SPRENDIMO NR. 5TS-168 PAKEITIMO

Lazdijų rajono savivaldybės taryba 2019-10-18 sprendimo Nr. 5TS-168 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1 punktu patvirtino Lazdijų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo patikėjimo teise tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

Aprašo 8 punktas, nustatantis, kad dalis savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto yra perduodamas savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, bei su šiame punkte nustatytu reguliavimu susiję Aprašo 12, 13, 14, 15, 16, 17 punktai ta apimtimi, kuria nustatyta, kad savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas patikėjimo teise gali būti perduodamas ir administracijos direktoriaus įsakymais, prieštarauja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – VSTVNDĮ) 12 straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 26 punkto bei 48 straipsnio 2 dalies, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.957 straipsnio, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio 7 dalies nuostatomis, nes sprendimus dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo patikėjimo teise gali priimti tik savivaldybės taryba. Todėl minėti Aprašo punktai turi būti pakeisti ar panaikinti.

Aprašo 8 punkte nustatyta:

„8. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise perduodamas:

8.1. savivaldybės tarybos sprendimu:

8.1.1. šio aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodytiems subjektams – nekilnojamasis turtas (išskyrus teismo sprendimais pripažintą bešeimininkiu turtu ir perduotą savivaldybės nuosavybėn bešeimininkį turtą);

8.1.2. šio aprašo 5.2–5.3 papunkčiuose nurodytiems subjektams – ilgalaikis ir trumpalaikis materialusis turtas, nematerialusis turtas, išskyrus savivaldybės biudžetines įstaigas;

8.2. Lazdijų rajono savivaldybės **administracijos direktoriaus** (toliau – savivaldybės administracijos direktorius) **įsakymu**:

8.2.1. šio aprašo 5.1 papunktyje nurodytoms savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, organizacijoms – savivaldybės trumpalaikis materialusis turtas ir turtas, kuris pagal 8-ąjį viešojo

sektorius apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartą „Atsargos“, priskirtas atsargoms ir ūkiniam inventoriui;

8.2.2. savivaldybės biudžetinėms įstaigoms ilgalaikis (išskyrus nekilnojamąjį turtą) ir trumpalaikis materialusis turtas, nematerialusis turtas;

8.2.3. savivaldybės biudžetinėms įstaigoms teismo sprendimais pripažintas bešeimininkiu turtu ir perduotas savivaldybės nuosavybėn bešeimininkis turtas“.

VSTVNDĮ 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto **savininko funkcijas**, vadovaudamasi įstatymais, **įgyvendina savivaldybių tarybos**. Tai, kad turto savininko funkcijas įgyvendina savivaldybės taryba nurodyta ir Vietos savivaldos įstatymo 48 straipsnio 2 dalyje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.37 straipsnio 1 dalimi, nuosavybės teisė – tai teisė savo nuožiūra, nepažeidžiant įstatymų ir kitų asmenų teisių ir interesų, valdyti, naudoti nuosavybės teisės objektą ir juo disponuoti. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad **savininkas turi teisę perduoti kitam asmeniui visą nuosavybės teisės objektą ar jo dalis, ar tik konkrečias šio straipsnio 1 dalyje nurodytas teises**.

CK 4.106 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad **turto patikėjimo teisė – tai patikėtinio teisė patikėtojo nustatyta tvarka ir sąlygomis valdyti, naudoti perduotą turtą bei juo disponuoti**.

Patikėjimo teisė, kaip išvestinė daiktinė teisė, yra nuosavybės teisės įgyvendinimo būdas, suteikiant daiktines teises paskirtam turto valdytojui. Todėl akivaizdu, kad **sprendimus dėl turto patikėjimo priima (patikėtoju gali būti) turto savininkas**.

CK 6.957 straipsnyje nustatyta, kad patikėjimo teisės steigėju (patikėtoju) gali būti turto **savininkas** arba kitas įstatymo nustatytas tokią teisę turintis asmuo. Tačiau pabrėžtina, kad „kitas asmuo“ gali būti nustatomas tik įstatymu.

Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 26 punktu **išimtinai** savivaldybės tarybos kompetencijai priskirtas sprendimų dėl disponavimo savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu turtu priėmimas. O to paties straipsnio 6 dalis nustato, kad išimtinai savivaldybės tarybos kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai.

Biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio 7 dalyje (savivaldybės biudžetinei įstaigai patikėjimo teise perduotas turtas savivaldybių funkcijoms įgyvendinti gali būti savivaldybės **tarybos sprendimu** perduotas kitai biudžetinei įstaigai pagal įstatymus valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise) taip pat aiškiai nustatyta, kad sprendimą dėl turto perdavimo patikėjimo teise biudžetinei įstaigai priima savivaldybės taryba.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje yra konstatuota, kad savivaldybės turtas turi būti valdomas, naudojamas, disponuojama juo vadovaujantis viešosios teisės principu (galima tik tai, kas leidžiama specialiuosiuose šiuos santykius nustatančiuose teisės aktuose).

Sistemiškai vertinant aukščiau paminėtų teisės aktų nuostatas, atsižvelgiant į tai, kad įstatymai *expressis verbis* nustato, kad savininko funkcijas įgyvendina savivaldybės taryba, kad sprendimų dėl disponavimo turtu priėmimas yra išimtinė tarybos kompetencija, kurios niekam negalima perduoti, ir nei VSTVNDĮ 12 straipsnyje, reglamentuojančiame savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nei kituose įstatymuose **nėra *expressis verbis*¹ nustatyta**, kad sprendimus, susijusius su turto perdavimu patikėjimo teise, gali priimti ne tik savininkas, bet ir kitas (įgaliotas) asmuo, darytina išvada, kad **tik savivaldybės taryba**, įgyvendindama turto savininko funkcijas, turi teisę priimti sprendimus, susijusius su savivaldybės turto perdavimu patikėjimo teise. O nesant įstatyme *expressis verbis* įtvirtintų išimčių, kad savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą patikėjimo teise gali perduoti savivaldybės tarybos įgaliotas asmuo, toks įgaliojimas nėra galimas. Teisėtumo (savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla bei visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus) bei įstatymų viršenybės principai draudžia savivaldybės tarybos sprendimu pakeisti įstatymuose nustatytą reglamentavimą.

¹ Pvz., kaip tai nustatyta valstybės turto perdavimo patikėjimo teise atveju, t. y. VSTVNDĮ 28 str. 1 d. nurodyta, kad „turto valdytojas <...> perduoda“).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei į tai, kad Aprašo 8 punkte nustatyta, kad dalį sprendimų dėl turto perdavimo priima savivaldybės taryba (8.1 p.), dalį savivaldybės administracijos direktorius (8.2 p.), turi būti keičiamas visas Aprašo 8 punktas, nustatant, kad sprendimus dėl savivaldybės turto perdavimo patikėjimo teise priima savivaldybės taryba.

Be to, įvertinus tai, kad kiti Aprašo punktai, kuriuose minimi savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai dėl turto perdavimo patikėjimo teise yra išvestiniai iš Aprašo 8.2 papunkčio, atitinkamai turi būti keičiami ir Aprašo 12 („ar savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu“), 13 („ar savivaldybės administracijos direktoriaus įsakyme“), 14 („ar savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo“), 15 („ar savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų“), 16 („ar savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo“), 17 („ar savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu“) punktai.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau Lazdijų rajono savivaldybės tarybai svarstyti Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2019-10-18 sprendimo Nr. 5TS-168 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1 punktu patvirtinto Aprašo 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17 punktų pakeitimo klausimą, suderinant juos su nurodytų teisės aktų nuostatomis.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas **artimiausiame posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį**, nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Informuoju, jog per nustatytą terminą nepakeitus ginčijamo teisės akto (nepranešus apie teikimo įvykdymą ar atsisakius jį tenkinti) bus kreipiamasi į teismą.

Taip pat informuoju, jog vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, Vyriausybės atstovas turi teisę nustatyti kitą nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse,
pavarduojantis Vyriausybės atstavą Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Andrius Cechanavičius